

Պ Ա Տ Ա Ս Խ Ա Ն Ա Տ Ո Ւ Ն

Վայրագ, կատաղի կինճի հսկայ զուխ մը կը « զարգարէ » գեղեցիկ հատորի մը ճակատը, զոր հանճարեղ կերպով երկասիրած է, այլաբանական ոճով, Ճարտ. Պ. Լ. Կիրեղեան, նախկին Աշ. Մուրատ — Ռափայէլ վարժարանին, և Մխիթ. Միաբ. Ընդհ. Արքայ և Արքեպ. Իգ. Կիրեղեանի եղբոր որդին։ Պատասխանատուն Գերմանիան է (կինճը)։

Առաջին հայեացքով մարդ պիտի կարծէ թէ կենդանարանական պարտիզի մէջ պտոյտի կ'երթայ, ցանցապատներու ետեւէն դիտելու անասուններու կենցաղը։ Բայց ոչ։ Իրաւ կը տեսնեն կենդանիներու ժողով մը։ Բայց չեն խորշիւր անոնց ընկերութենէն, հետաքրքրութիւնդ կը շարժէ ունկնդրելու, անոնց բնական և քաղաքական խօսակցութեանց, հարց ու պատասխանին. կը հաւանքի կը զովնա թէ ինչպէս անասուններն իրաւը, արդարք կ'ըմբռնեն և անկեղծօրէն իրենց վճիռները կու տան, առանց շահասիրական նկատումներու և վերապահումներու իրենց համար, ջրարբի և խոտաւէտ արօտատեղիները. այլ կ'ուզեն որ գայլերն և գառներն ի միասին ճարակին և առիծն եզան պէս յարդ ուռէ կշտանայ։

Պարտն Լևոն, Որփէոսի դարուն կ'ուզէ առաջնորդել ի. դարու մարդկութիւնն։

Սկիւն անասուն մեծ կամ փոքր, հօգր կամ տկար, մէն մի մարդկային ցեղի ներ-

կայացուցիչն է Դ Ուիլսոն՝ է արդարու թիւնը, իսկ Զորին՝ չարութիւնը։ Ոյս Յուցահանդիսի մէջ, իւր նոր օրինակ կազմութեամբ, քաղաքական, տնտեսական և բարոյական և այլն հարցեր, արագ կը լուծուին աւելի անկեղծ և ընկերահաշտ լեզուով և տրամաբանութեամբ, քան դիպլոմատիական սեղաններու վրայ զրուածներն։ Սկիւն անասուն, զոր Բնութիւնն ստեղծեց է, իւր ցեղի բարոյական և քաղաքական հասկացողութեան և զարգացման մասին կը խօսի, որով օգտակար եղած է իւր երկրին և կենդանական թագաւորութեան, և կը խոստանայ լաւագոյն կերպով գործել յապագային, աշխարհի երկար և յարատու խաղաղութեան համար։

Միայն մարդու ձեռքով ստեղծուած Զորին է, Թուրքն, որ իսկզբանէ նոյն ձեռք և նոյն վիճակի մէջ մնացեր է ծնած օրէն. բնաւ բնութիւնը չէ՛ փոխած դարերու ընթացքի մէջ և մնացեր է նոյն թանձրամիտ, ախիւն և վայրենին։ Որ դախտի մէջ մտեր է, ապականներ է մարգագիտիւններ և ծաղկունք, և վերածնել զայն անբիւր անապատներու։

Արդարադատ ատենանի առիճն, արժան և իրաւ կը զատապարտուի ըշուելու այն անապատները, ուսկից որ ելեր էր, և ուր իւր աւերիչ և քանդիչ սմբակներով չի պիտի կարենայ փնասել շարժուն աւազներն։ Այո՛, միայն այն, ատեն յառաջաւոր Ասիան, Միջագետք, իւր ամեն պարագաներով, գտնալով խաղաղութիւն և շինութիւն, պիտի կարենան վերաստեղծել իրենց նախկին ծաղկեալ վիճակն, և միջնորդ դառնալ Ասիոյ և Եւրոպայի հաշտութեան։

Իսկ Ազգերու ընկերակցութեան մէջ՝ աշխարհի աղաքար և մշտապես խաղաղութեան։ Գիրքը գրուած է գաղղերէն լեզուով։ Մեր անկեղծ ուրախակցութիւնքը մեծարգոյ Հեղինակին, և կը մաղթենք իրեն հետ որ անտառէն դուրսն ալ լսելի լիւնէր իրական ճշմարտութիւնը և երկնային քաղցրաձայնութիւնն։

« Եւ յերկրի խաղաղութիւն
Եւ ի մարդիկ Հաճութիւն »

ԽՄԲ. ԲՅՄ.